

v čele Obce spisovatelů. Svůj úvazek v Akademii věd postupně redukoval i proto, že sebe sama stále více nacházel v práci vysokoškolského učitele, až již ve výuce tvůrčího psaní či dějin literatury. Svými fundovanými reflexemi české poezie oslovoval studenty na Literární akademii (2000–2004) a liberecké Technické univerzitě (2005–2007). Od roku

2008 dal své pedagogické a odborné schopnosti do služeb Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

S Vladimírem Křivánkem jsme ztratili mnohostrannou osobnost, která významným způsobem po řadu let spoluutvářela českou literaturu a myšlení o ní.

Pavel Janoušek

Creative Commons

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons — Uveďte původ — Neužívejte komerčně — Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní licence. Licenční podmínky jsou dostupné zde: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.cs>.

Mladí bohemisté v Záhřebu

ZPRÁVA Z 1. ROČNÍKU KONFERENCE BOHEMIKON

Konferenci Bohemikon: I. mezinárodní vědecká konference mladých bohemistů pořádali studenti češtiny na Filozofické fakultě Záhřebské univerzity za podpory svých vyučujících od pátku 13. do soboty 14. května 2022. Jednalo se o první ročník konference; podle vedení fakulty i katedry západoslovanských jazyků, pod kterou tamní bohemistika spadá, je zájem o to, aby se konference stala pravidelnou akcí. Účastníky mohou být jak pregraduální, tak i postgraduální studenti. Od toho se v tomto ročníku odvíjela i účast participantů z řad mladých bohemistů, kterých se v pátek a sobotu sešlo přes třicet. Většina příspěvků zazněla v češtině, část příspěvků domácích účastníků

poté v chorvatštině, což českým participantům mírně zhoršilo možnost porozumění.

Pátek patřil především pregraduálním studentům, a to jak domácím, tak i zahraničním. Po krátkém formálním uvítání z úst děkana fakulty i zástupce české ambasády se rozběhlo plánovaných šest bloků příspěvků, přičemž se vždy dva bloky odehrávaly simultánně v rozdílných posluchárnách. Jednotlivé bloky se lišily i tematicky, minimálně dle klíče lingvistika/literatura/kultura.

První dva bloky byly věnovány literatuře a kultuře. V prvním bloku tak **Luka Baričević** například představil příspěvek věnovaný Karlu Krylovi nebo **Hana Novotníová** se

zaměřila na česko-německé vztahy v současných prózách *Vyhnaní Gerty Schnirch* a *Peníze od Hitlera*. Dále zde zazněly příspěvky **Marty Majhenové** o Máchově *Máji* a **Lany Matotkové** a **Anji Banićové** o československých emigrantských nakladatelích a autorech. Druhý blok byl zaměřen kulturně — **Nikola Ostojčićová**, **Martina Karačićová** a **Gabriela Jukpová** přednesly příspěvky věnované architektuře, mimo jiné historii vily Tugendhat nebo vlivu českých architektů na podobu chorvatských měst včetně jejich nejvýznamnějších památek. **Vendula Strnadová** poté prezentovala výsledky své obhájené bakalářské práce věnované romským pohádkám v českém prostředí. Na konci každého bloku se odehrála krátká diskuze.

Další dva bloky byly zaměřeny jednak na lingvistická témata, jednak na příspěvky, dotýkající se literatury pouze okrajově. V jazykovém bloku se **Sara Pokorniová** věnovala stylóvému příznaku a jeho důležitosti v češtině, **Anja Tonkovićová** utváření lexika češtiny v průběhu národního obrození a doktorand **Jakub Machura** představil účastníkům prapovisný příspěvek. Blok zaměřený na hranice a přesahy literatury přinesl dva zajímavé příspěvky. **Iva Grbeljová** se věnovala popularitě Osvobozeného divadla a **Nives Ratkovićová** se v příspěvku „Iz knjige na kino platno: Transmedijalni aspekti ekranizacija djela Milana Kundere“ věnovala filmovým adaptacím díla Milana Kundery. Pro české posluchače byla zajímavá především její práce s jugo-

slávskou televizní adaptací povídky *Nikdo se nebude smát*, kterou v roce 1985 režíroval Silvijs Petranović, který v roce 2004 rovněž v Chorvatsku uvedl filmovou adaptaci Šotolova *Tovaryštva Ježíšova*.

Po obědě následovaly poslední dva páteční bloky. Kdybychom i zde chtěli sledovat klíč dělicí příspěvky do obou kategorií, našli bychom ho u jednoho bloku v podobě literatury 1. poloviny 20. století a ve druhém jako problémy překladu a otázky překladatelství. Součástí literárního bloku byly čtyři příspěvky chorvatských studentů (**Luna Šarićová**, **Leonarda Grdićová**, **Mate Pavić** a **Tomislav Perić**) věnované dílu Karla Čapka z různých úhlů pohledu, například aspektům transhumanismu v dramatu *R.U.R.* nebo netickým prvkům v jeho díle. Poslední příspěvek v tomto literárním bloku poté přednesl **Matouš Turza**, který se věnoval druhému Karlu Čapkovi, totiž Karlu Matěji Čapku-Chodovi, a vývoji jeho literární postavy — Viléma Rozkoče. Překladatelský blok se zaměřil jednak na případy z praxe — **Silvija Vrđuková** představila translatologickou analýzu překladu českého občanského zákoníku do chorvatštiny, **Anette Pavićová** se v příspěvku věnovala českým překladům vulgarismů v románu Gorana Vojnoviče *Čefurji raus!* —, jednak příspěvky teoretické, jako byl ten **Teny Šokmanové** o srovnání českých květnových pranostik s dalšími slovanskými jazyky. Pro všechny účastníky byl příjemným odlehčením závěrečný příspěvek překladatelského bloku. **Valerija**

Ambrožová představila „falešné přátele překladatele“, tedy mezijazyková homonyma v češtině a chorvatštině. Po tomto příspěvku byl první den konference oficiálně ukončen a následovalo neoficiální společné posezení chorvatských i českých bohemistů včetně ozkoušení místního piva.

Druhý konferenční den byl věnován především doktorandům. Všechny příspěvky, členěné do tří bloků, byly přednášeny pouze v jedné posluchárně, odpadlo tedy dilema účastníků z prvního dne konference, na jaký blok se mají vypravit. Rovněž tím, že byl poměr Čechů a Chorvatů, na rozdíl od prvního dne, ve prospěch Čechů, narostl i počet online přednesených příspěvků. Všechny příspěvky včetně následujících diskuzí organizátoři zvládli zajistit i v hybridní formě.

Úvodní blok otevřel jediný příspěvek přednesený na konferenci v angličtině. **Denisa Walková** se v něm věnovala potenciálu zapojení českých dětských knih jako textů pro dospělé v rámci výuky češtiny jako cizího jazyka. Dále v tomto bloku zazněly dva příspěvky věnované literatuře 19. století — **Zuzana Woszczerowiczová** na vybraných příkladech demonstrovala důležitost duchovních zážitků v tvorbě Karla Hynka Máchy a **Helena Dvořáková** se zaměřila na topos Prahy v románu *Santa Lucia*, v němž dle ní není metropole zobrazována jen jako město, ale jako živoucí bytost. Příspěvek věnovaný současné literatuře a kultuře uvedl **Matěj Kos**. Ten se věnoval zobrazení postavy Pravomila Raichla ve fikčních dílech a dále pro-

měnám mediální reflexe této reálné postavy po vzniku fikčních děl.

Prostřední blok byl rovněž věnován literatuře. Na úvod **Jakub Novák** v provokativně nazvaném příspěvku „Existuje česká elektronická literatura?“ představil aktuální stav bádání reprezentovaný mj. Karlem Pioreckým a jeho monografií *Česká literatura a nová média*. Nad její rámec ale Novák zařazuje do internetové literatury i specifický „produkt“ — textové hry. **Karolína Strnadová** se ve svém příspěvku věnovala dalšímu neliterárnímu médiu — magnetofonovým nahrávkám *Fragmenty 1963 a 1964*, v nichž se projevovaly jak experimenty s jazykem, tak i surrealistické tendence. Příspěvek „Diskurzivní role institucí v ediční praxi“ opírající se o Foucaultovu koncepci diskurzu a sledující české editory a textology přednesla **Natálie Trojčková**. Dále v tomto bloku **Tereza Zelinová** seznámila posluchače s vývojovými tendencemi české fantastiky, přičemž se věnovala i problémům nepřitažlivosti české fantastiky pro recipienty v porovnání s fantasy překladovou nebo specifickým českým žánrům, jako je například tzv. „česká akční škola“ (Kulhánek, Kotleta...). Poslední příspěvek v dané sekci přednesla **Hana Blažková**. Ta se věnovala proměnám ženské emancipace na přelomu 80. a 90. století, kdy se dívala před standardně datovaný počátek českého literárního feminizmu, tedy počátek 90. let.

Poslední blok příspěvků byl zaměřen lingvisticky. Doktorandka **Aksana Schillová** z ÚČJ AV ČR de-

monstrovala způsob využití korpusů nejen při česko-chorvatských překladech. **Sonja Vojvodićová** se věnovala informační struktuře v češtině a chorvatštině. Další příspěvky v tomto bloku přednesené **Marijou Nisićovou**, **Natašou Keserovićovou** a **Sergejem Borisovem** se zabývaly jazykovou situací českých menšin v Srbsku a v Bosně a Hercegovině.

Milým závěrem celé konference byl společný oběd. Atmosféra byla po celou dobu výborná, velkým přínosem pro pregraduální i postgraduální studenty je možnost představit svá

témata a zároveň zjistit v mezinárodním prostředí, jaká jiná témata mladí bohemisté řeší. Rovněž po organizační stránce konference velmi dobře probíhala — od PR celé akce, kdy se organizátoři nebáli řádně zapojit sociální sítě, po přesné začátky bloků, udělení certifikátů o účasti i nabídku neformálního večerního posezení. Na to, že se jednalo o „pouhou“ studentskou konferenci, organizátoři nastavili latku opravdu vysoko.

Matěj Kos

Creative Commons

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons — Uvedte původ — Neužívejte komerčně — Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní licence. Licenční podmínky jsou dostupné zde: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.cs>.

Jaromír John a Bohumil Markalous — co dnes znamenají?

Ve dnech 26. a 27. dubna uspořádala katedra bohemistiky UP v Olomouci a ÚČL AV ČR konferenci o dvojtvářné postavě — spisovateli Jaromíru Johnovi, v občanském životě estetikovi Bohumilu Markalousovi. Na letošní rok připadají dvě výročí Markalouse-Johna: sto čtyřicáté výročí jeho narození a sedmdesát let od jeho úmrtí, což obě je dobrým důvodem si jej připomenout.

Organizátoři konference rozvrhli jednání do čtyř bloků. První přinesl ucelené referáty věnované především Markalousovi-teoretikovi. Příspěvky

druhého a třetího bloku sledovaly Johnovu pozici v literárním světě na příkladu jeho děl. Ve čtvrtém bloku, realizovaném druhý den jednání, zazněly příspěvky o jeho mimoliterárních uměleckých aktivitách, o jeho stopě v dějinách estetiky a nakonec zpráva o jeho fondu v LA PNP.

První blok otevřel svým příspěvkem „Estetika praktického života a současná estetika každodennosti“ **Ondřej Dadejík**. Poukázal na inspirační místo B. Markalouse v dějinách estetiky. Ta v posledních desetiletích znovuobjevuje mimoumělecké es-